

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang
Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sàigòn 1998

--- o0o ---

Tập 2
Quyển Thứ 45
Hội Thứ Nhất

PHẨM THÍ DỤ
Thứ 11 - 4

Lại nữa, Thiện Hiện! Kẻ bạn ác của các Bồ-tát Ma-ha-tát là nêu chẳng vì nói việc ma lỗi ma. Nghĩa là có ác ma giả làm hình tượng cha mẹ đến chỗ Bồ-tát Ma-ha-tát bảo rằng: “Con con! Người nên siêng năng cầu chứng quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán được đủ lia hẳn sanh tử đại khổ, mau chứng Niết-bàn rốt ráo an vui, dùng chi xa đến Vô thượng Bồ-đề. Kẻ cầu Bồ-đề cần phải trải qua vô lượng vô số đại kiếp luân hồi sanh tử, giáo hóa hữu tình, xả thân xả mạng, chặt lóng chặt đốt, uổng tự cần khổ, nào ai mang ơn người! Cầu pháp Bồ-đề, hoặc đắc bất đắc...”. Thiện Hiện! Nếu chẳng vì nói những việc như vậy thấy khiến cho giác ngộ, đây là bạn ác của Bồ-tát Ma-ha-tát. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, bị phải bạn ác này nhiếp thọ, nghe thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, tâm kia có kinh có khủng có bố.

Lại nữa, Thiện Hiện! Kẻ bạn ác của các Bồ-tát Ma-ha-tát là nêu chẳng vì nói việc ma lỗi ma, nghĩa là có ác ma giả làm hình tượng Bí-sô thấy đến chỗ Bồ-tát Ma-ha-tát, đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng sắc thường vô thường khả đắc, thuyết tướng thọ tướng hành thức thường vô thường khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng sắc lạc khổ khả đắc, thuyết tướng thọ tướng hành thức lạc khổ khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng sắc ngã vô ngã khả đắc, thuyết tướng thọ tướng hành thức ngã vô ngã khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng sắc tịnh bất tịnh khả đắc, thuyết tướng thọ tướng hành thức tịnh bất tịnh khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng sắc không bất không khả đắc, thuyết tướng thọ tướng hành thức không bất không khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng sắc vô tướng hữu tướng khả đắc, thuyết tướng thọ tướng hành thức vô tướng hữu tướng khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng sắc vô nguyện hữu nguyện khả đắc, thuyết tướng thọ tướng hành thức vô nguyện hữu nguyện khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng sắc tịch tĩnh bất tịch tĩnh khả đắc, thuyết tướng thọ tướng hành thức tịch tĩnh bất tịch tĩnh khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng sắc viễn ly bất viễn ly khả đắc, thuyết tướng thọ tướng hành thức viễn ly bất viễn ly khả đắc.

Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng nhãn xứ thường vô thường khả đắc, thuyết tướng nhĩ tỷ thiết thân ý xứ thường vô thường khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng nhãn xứ lạc khổ khả đắc, thuyết tướng nhĩ tỷ thiết thân ý xứ lạc khổ khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng nhãn xứ ngã vô ngã khả đắc, thuyết tướng nhĩ tỷ thiết thân ý xứ ngã vô ngã khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng nhãn xứ tịnh bất tịnh khả đắc, thuyết tướng nhĩ tỷ thiết thân ý xứ tịnh bất tịnh khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng nhãn xứ không bất không khả đắc, thuyết tướng nhĩ tỷ thiết thân ý xứ không bất không khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng nhãn xứ vô tướng hữu tướng khả đắc, thuyết tướng nhĩ tỷ thiết thân ý xứ vô tướng hữu tướng khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng nhãn xứ vô nguyện hữu nguyện khả đắc, thuyết tướng nhĩ tỷ thiết thân ý xứ vô nguyện hữu nguyện khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng nhãn xứ tịch tĩnh bất tịch tĩnh khả đắc, thuyết tướng nhĩ tỷ thiết thân ý xứ tịch tĩnh bất tịch tĩnh khả đắc. Đem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng nhãn xứ viễn ly bất viễn ly khả đắc, thuyết tướng nhĩ tỷ thiết thân ý xứ viễn ly bất viễn ly khả đắc.

làm phương tiện, thuyết tướng Phật mười lực vô tướng hữu tướng khả đắc, thuyết tướng bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí vô tướng hữu tướng khả đắc. Dem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng Phật mười lực vô nguyện hữu nguyện khả đắc, thuyết tướng bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí vô nguyện hữu nguyện khả đắc. Dem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng Phật mười lực tịch tĩnh bất tịch tĩnh khả đắc, thuyết tướng bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí tịch tĩnh bất tịch tĩnh khả đắc. Dem hữu sở đắc làm phương tiện, thuyết tướng Phật mười lực viễn ly bất viễn ly khả đắc, thuyết tướng bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí viễn ly bất viễn ly khả đắc.

Thiện Hiện! Nếu chẳng vì nói những việc như vậy khiến cho giác ngộ, đây là bạn ác của Bồ-tát Ma-ha-tát. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, bị phải bạn ác này nhiếp thọ, nghe thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như vậy, tâm kia có kinh có khủng có bố.

Lại nữa, Thiện Hiện! Kẻ bạn ác của các Bồ-tát Ma-ha-tát là nếu chẳng vì nói việc ma lỗi ma, nghĩa là có ác ma giả làm hình tượng Bồ-tát Ma-ha-tát đến chỗ Bồ-tát Ma-ha-tát dạy quán nội không có sở đắc, dạy quán ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cảnh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không có sở đắc. Dạy tu bốn tĩn lự có sở đắc, dạy tu bốn vô lượng, bốn vô sắc định có sở đắc. Dạy tu bốn niệm trụ có sở đắc, dạy tu bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi có sở đắc. Dạy tu không giải thoát môn có sở đắc, dạy tu vô tướng, vô nguyện giải thoát môn có sở đắc. Dạy tu Bồ thí Ba-la-mật-đa có sở đắc, dạy tu Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩn lự, Bát nhĩ Ba-la-mật-đa có sở đắc. Dạy tu năm nhĩ có sở đắc, dạy tu sáu thần thông có sở đắc. Dạy tu Phật mười lực có sở đắc, dạy tu bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí có sở đắc.

Thiện Hiện! Nếu chẳng vì nói những việc như vậy thấy khiến cho giác ngộ, đây là bạn ác của Bồ-tát Ma-ha-tát. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, bị phải bạn ác này nhiếp thọ, nghe thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như vậy, tâm kia có kinh có khủng có bố. Vậy nên Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối với các bạn ác cần phải mau mau bỏ lia.

Hội Thứ Nhất

PHẨM BỒ-TÁT

Thứ 12 - 1

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật: Bạch Thế Tôn! Nói rằng Bồ-tát là cú nghĩa thế nào? Phật bảo: Thiện Hiện! Vô cú nghĩa là cú nghĩa Bồ-tát. Sở vì sao? Thiện Hiện! Vì Bồ-đề bất sanh, Tát-đỏa phi hữu, cho nên vô cú nghĩa là cú nghĩa Bồ-tát. Thiện Hiện! Như cú nghĩa dấu chim giữa không vô sở hữu, bất khả đắc, cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng lại như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sự vô sở hữu bất khả đắc, cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa cảnh mộng, cú nghĩa ánh nắng, cú nghĩa bóng sáng, cú nghĩa hoa giữa không, cú nghĩa tượng trong gương, cú nghĩa vang trong động, cú nghĩa thành tâm hương, cú nghĩa sự biến hóa vô sở hữu bất khả đắc, cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa chơn như vô sở hữu bất khả đắc, cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa pháp giới, cú nghĩa pháp tánh, cú nghĩa pháp trụ, cú nghĩa pháp định, cú nghĩa chẳng hư vọng, cú nghĩa chẳng biến khác, cú nghĩa ly sanh tánh, cú nghĩa bình đẳng tánh, cú nghĩa thật tế vô sở hữu bất khả đắc, cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ sắc vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ thọ tướng hành thức vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ nhãn xứ vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ nhĩ tỷ thiết thân ý xứ vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ sắc xứ vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ thanh hương vị xúc pháp xứ vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ nhãn giới vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ xứ vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ nhĩ giới vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ xứ vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ tỷ giới vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc, tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ xứ vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ thiết giới vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ vị giới, thiết thức giới và thiết xúc, thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ xứ vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ thân giới vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ xúc giới, thân thức giới và thân xúc, thân xúc làm duyên sanh ra các thọ xứ vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ ý giới vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ pháp giới, ý thức giới và ý xúc, ý xúc làm duyên sanh ra các thọ xứ vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ địa giới vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ thủy hỏa phong không thức giới vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ khổ thánh đế vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ tập diệt đạo thánh đế vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ vô minh vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sầu than khổ ưu não vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ bốn tinh lự vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ bốn vô lượng, bốn vô sắc định vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ bốn niệm trụ vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ không giải thoát môn vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy. Thiện Hiện! Như cú nghĩa huyền sĩ vô tướng, vô nguyện giải thoát môn vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, quán cú nghĩa Bồ-tát vô sở hữu bất khả đắc cũng như vậy.

--- o0o ---